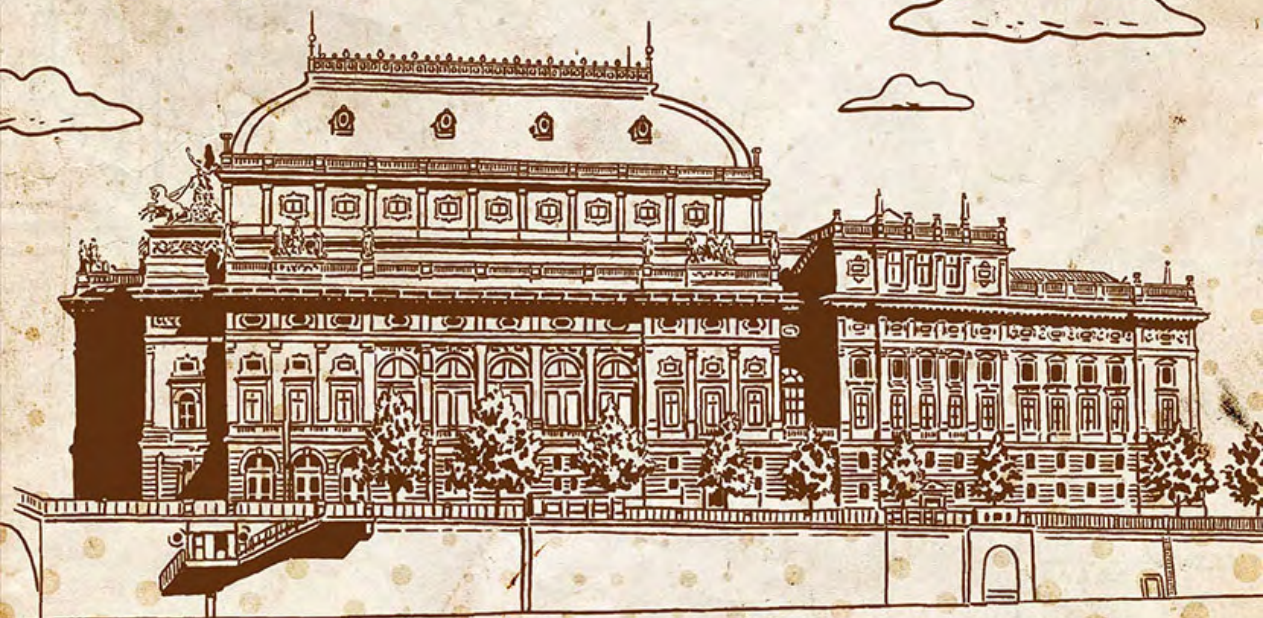

MŮJ ROK

1983

Můj rok 1983

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.bizbooks.cz
www.albatrosmedia.cz

Bizbooks®

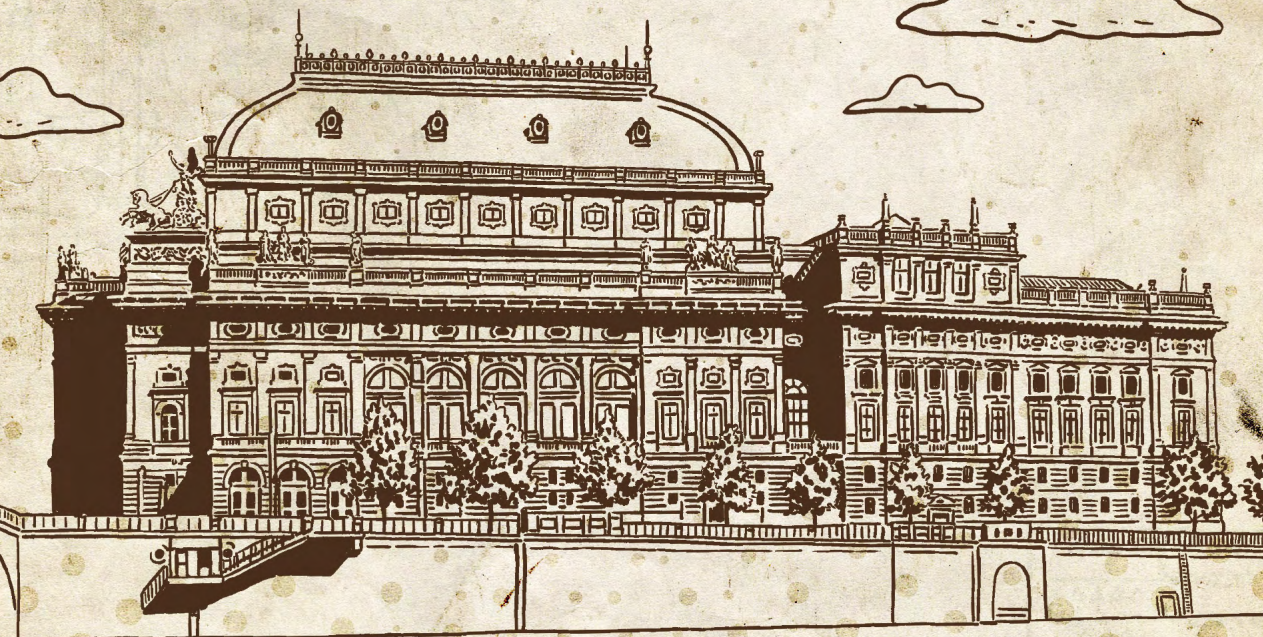
Jarmila Frejtichová
Můj rok 1983 – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

MŮJ ROK

1983

MŮJ ROK 1983

Jarmila Frejtichová

*Vydalo nakladatelství BizBooks v Brně roku 2023 ve společnosti
Albatros Media a. s. se sídlem 5. května 22, Praha 4.
Číslo publikace 42 023.*

Odpovědná redaktorka: *Martina Rybičková*
Jazyková korektura: *Pavčina Zelníčková, Marie Fišerová*
Grafický design: *Ema Pavlovská*
Sazba: *Aneta Cikánová*
Technický redaktor: *Jiří Matoušek*
Obálka: *Pavel Ševčík*
Ilustrace na obálce: *Marek Rubec*
Foto na obálce: © *Andy Vinnikov / Shutterstock.com*
1. vydání

© *Jarmila Frejtichová, 2023*

© ČTK (AP / Uwe Lein; Riesová Jarmila Karolína; Kalina Michal; Kruliš Jiří), 2023

ISBN tištěné verze 978-80-265-1119-9

ISBN e-knihy 978-80-265-1124-3 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

www.bizbooks.cz

e-shop: www.albatrosmedia.cz

Cena uvedená výrobcem představuje nezávaznou doporučenou spotřebitelskou cenu.

Nakladateli se přes veškeré úsilí nepodařilo najít autory některých fotografií ani jejich případné dědice. Pokud existují, nechtě nakladatele laskavě kontaktují.

OBSAH

Úvodem	4
Kultura	18
Hudba	21
Literatura	30
Film	42
Televize	54
Divadlo	58
Výtvarné umění	71
Realita všedního dne	81
Zdraví	98
Média	101
Věda a technika	104
Móda	109
Architektura	116
Design	127
Doprava	130
Auta roku 1983	140
Sport	146
Krimi	158
Kalendárium 1983	168
Zdroje	208

ÚVODEM

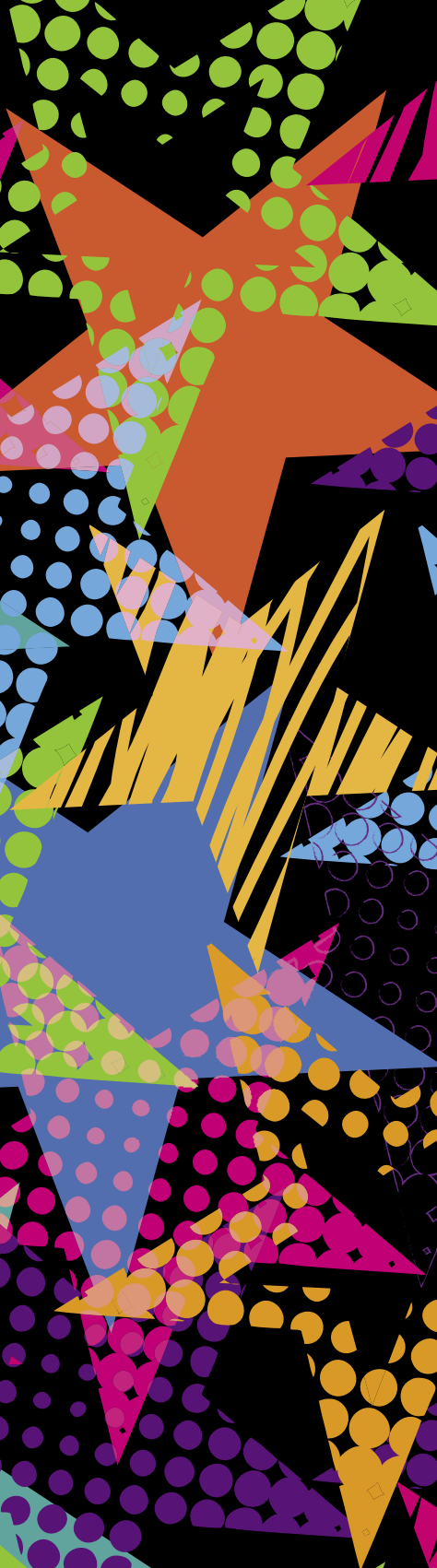
Jsou roky zlomové, jsou roky, na které všichni vzpomínají v dobrém nebo ve zlém, a jsou roky, kdy se jako by na chvíli zastavil čas. Mezi takové patří i rok 1983. Tak trochu jako kdyby visel ve vzduchoprázdnu. V podstatě se nic neděje a většina lidí v Československu má pocit, že takto už to bude pořád. Ve Spojených státech ovšem Ronald Reagan zahajuje projekt „hvězdných válek“ a v Sovětském svazu se nezadržitelně blíží okamžik, kdy se vedení země ujme Michail Gorbačov. Zatím však funkci generálního tajemníka vykonává Jurij Andropov. Možná i docela schopný muž, jenže těžce nemocný, který následující rok umírá, aby ho vystřídal rovněž těžce nemocný a navíc neschopný Konstantin Černěnko...

Závody ve zbrojení jedou na plné obrátky. Američané instalují v Evropě rakety Pershing II a Sovětům tečou nervy. Naštěstí si chladnou hlavu zachová důstojník Stanislav Petrov. Jinak bychom už tuto ani žádnou jinou knihu pravděpodobně nevydali.

V Praze se schází jedna z největších mírových akcí té doby – Shromáždění za mír a život, proti jaderné válce. Přes tři tisíce delegátů z mnoha desítek zemí diskutuje o tom, jak zastavit eskalaci zbrojení. Jak už to v případech takovýchto podniků bývá – zcela bezúspěšně.

Ponořme se tedy do vzpomínek na rok, kdy došlo k největšímu únosu našich občanů v historii, únosy letadel byly prakticky na denním pořádku, po sedmileté rekonstrukci se znovu otevřelo Národní divadlo a ramenní vycpávky demonstrovaly nezadržitelný nástup žen do světa byznysu a politiky.

Na začátku jsme psali, že tento rok nepatřil k těm nejvýraznějším. Ale pro více než 100 000 našich spoluobčanů výrazný byl. V tomto roce se totiž narodili a zahájili svou pouť po tomto světě. A pokud mezi ně patří někdo z vašich blízkých, napište mu něco, co ho potěší, na protější stránku.

Stránka pro tebe

PF 1983

ROK 1983 PODLE JINÝCH KALENDÁŘŮ

Gregoriánský kalendář	1983 (MCMLXXXIII)
Arménský kalendář	1432
Bengálský kalendář	1390
Berberský kalendář	2933
Buddhistický kalendář	2527
Barmský kalendář	1345
Byzantský kalendář	7491–7492
Čínský kalendář	Vodní Pes – Vodní Vepř 4679–4680
Koptský kalendář	1699–1700
Etiopský kalendář	1975–1976
Hebrejský kalendář	5743–5744
Hinduistické kalendáře	
- <i>Vikram Samvat</i>	2039–2040
- <i>Shaka Samvat</i>	1904–1905
- <i>Kali Yuga</i>	5083–5084
Íránský kalendář	1361–1362
Islámský kalendář	1403–1404
Japonský kalendář Šówa	58
Javánský kalendář	1915–1916
Korejský kalendář	4316
Thajský solární kalendář	2526

ČÍSLA, TABULKY A STATISTIKY

CENY POTRAVIN, SLUŽEB A ZBOŽÍ

Potraviny

Chleba (1 kg)	2,60 Kčs
Mouka hrubá pšeničná	3,80 Kčs
Rýže	10 Kčs
Brambory	1,60 Kčs
Hovězí přední s kostí	17 Kčs
Vepř. kotlety	46 Kčs
Bůček	20 Kčs
Sádlo	15 Kčs
Kuře	30 Kčs
Šunka	100 Kčs
Salám trvanlivý	60 Kčs
Sýr eidam 30 % tuku	19 Kčs
Vejce (1 ks)	1,30 Kčs
Cukr kostkový	8 Kčs
Mléko (2% tučnost)	1,90 Kčs
Smetana (0,25 l)	5,70 Kčs
Máslo	40 Kčs
Káva (1 kg)	240 Kčs
Čaj	170 Kčs
Čokoláda	130 Kčs
Pivo 10° (0,5 l)	1,70 Kčs
Víno	20 Kčs
Rum (1 l)	100 Kčs

Zboží

Cigareta Partyzánka	0,20 Kčs
Mýdlo toaletní (1 kg)	25 Kčs

Oblečení

Pánská košile bavlněná	149 Kčs
Oblek pánský vlněný	2 300 Kčs
Oblek pánský tesilový	906 Kčs
Klobouk	127 Kčs
Dámské šaty um. hedvábí	326 Kčs
Punčochy silon	8,30 Kčs
Dámské vycház. polobotky	370 Kčs
Pánské polobotky	320 Kčs

Elektro

Televizní přijímač	4 500 Kčs
El. chladnička	1 770 Kčs
El. vysavač doutníkový	830 Kčs
Pračka s odstředivkou	3 030 Kčs

Služby

Čistírna

pánský oblek	17 Kčs
dámské šaty	12 Kčs

<i>Kadeřnictví</i>	
trvalá ondulace	39 Kčs
holení	6 Kčs
pánský střih	7 Kčs

Vstupenka do kina	4/6 Kčs
Hotel (dvojlůžkový pokoj bez koupelny)	67,10 Kčs

<i>Jízdné</i>	
MHD	1 Kčs
rychlík (300 km)	56 Kčs
známka na dopis	1 Kčs

Doprava

Jízdní kolo	1 110 Kčs
Auto Škoda 105 Standard	53 300 Kčs
Benzín	7,50 Kčs

BYDLENÍ

Dokončeno 95 701 nových bytů,
z toho 29 027 v rodinných domcích.

Vybavenost domácností

(na 1 000 obyvatel):

Pračka a odstředivka	467
Chladnička	358
Rozhlasový přijímač	645
Televizor	392

Osobní automobil	156
Motorka	94

SPOTŘEBA NA 1 OBYVATELE ZA ROK

83,7 kg masa
241,8 l mléka a mléčných výrobků
8,6 kg másla
328 vajec
60,1 kg chleba
147,8 l piva
14,6 l vína
8,3 l lihovin (40%)
1 847 cigaret

**Denní kalorická spotřeba
je 12 958 kJ.**

Průměrná měsíční mzda
v socialistickém sektoru
(bez JZD) byla 2 789 Kčs.
Průměrný starobní důchod
zaměstnanců byl 1 282 Kčs
(vdovský 677 Kčs).

ŠKOLNÍ ROK 1983 V ČSSR

Počet jeslí	2 927 (120 807 míst)
Mateřské školy	11 523 (713 135 dětí)
Základní školy	6 445 (1 992 400 žáků)
Gymnázia	338 (175 918 žáků)
Střední školy odborné	569 (290 038 žáků)
Vysoké školy	36 (180 995 studentů)

Počet vysokoškoláků na 1 000 obyvatel byl v ČSSR 11,5.

KULTURA V ČSSR 1983

Divadla	83
Dokončené filmy	1 642
(z toho celovečerních)	66
Kina (státní)	2 866

Cestovní ruch

čs. občané cestující do zahraničí:	6 099 326
návštěvníci ze zahraničí:	14 301 839

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

Počet obyvatel ČSSR podle

sčítání lidu k 1. 11. 1980 **15 283 095**

Počet sňatků	120 547 (7,8 na 1 000 obyvatel)
Počet rozvodů	36 254 (2,35 na 1 000 obyvatel)
Počet narozených dětí	230 660
Počet úmrtí	186 907
<i>(nejčastější příčinou jsou nemoci oběhové soustavy)</i>	
Přirozený přírůstek	42 577

ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ

Psychiatrické léčebny	32
Nemocnice	228
Počet lůžek	192 703
Počet lékařů	53 734
Počet obyvatel na jednoho lékaře	287

Třetí rok po sobě se nevyskytl žádný případ záškrtu.

NEJOBLÍBENĚJŠÍ CHLAPECKÁ JMÉNA

Jan	5 640
Petr	5 047
Tomáš	4 845
Martin	4 748
Michal	3 996
Jiří	3 896
Lukáš	3 462
Pavel	2 916
David	2 177
Ondřej	1 727

NEJOBLÍBENĚJŠÍ DÍVČÍ JMÉNA

Jana	4 266
Lucie	3 903
Petra	3 619
Kateřina	3 139
Lenka	3 124
Veronika	2 902
Martina	2 427
Michaela	2 363
Hana	1 998
Eva	1 994

NARODILI SE

U NÁS

Kateřina Krejřov , divadeln hereřka	8. ledna
Libor Topolánek , hokejbalov tořnk († 29. října 2016)	10. ledna
Iveta Beneřov , tenistka	1. nora
Ondřej Brzobohat , herec a hudebník	2. nora
Hana Vagnerová , hereřka	21. nora
Lukř Dlouh , tenista	9. dubna
Michal Daleck , herec	10. května
Iveta Vtov , modelka, esk Miss 2009 a moderátorka	14. května
Martin Bna , cyklista	21. května
Aleř Hensk , hokejista	13. srpna
Jakub Prachař , herec, hudebník a moderátor	30. srpna
Tomř Savka , zpěvák a muziklov herec	5. září
Felix Slovřek ml. , klarinetista a saxofonista	14. září
Renata Vorřov , tenistka	6. října
Václav Svěrkov , fotbalista	1. listopadu
Kateřina Emmons , sportovn střelkyně	17. listopadu
Jaroslav Břoch , ragbista, politik a manařer	30. listopadu
Jakub Chromeřek , herec	20. prosince
Alexandr Hylk , hokejov brankář	25. prosince

Ondřej Brzobohat

Iveta Vtov

Jakub Prachař

Kateřina Emmons

SVĚT

Kate Bosworthová , americká herečka	2. ledna
Álvaro Arbeloa , španělský fotbalista	17. ledna
Emily Bluntová , britská herečka	23. února
Tina Mazeová , slovinská lyžařka	2. května
Kim Clijstersová , belgická tenistka	8. června
Leelee Sobieski , americká herečka	10. června
Julia Fischerová , německá houslistka	15. června
Albert von Thurn und Taxis , německý podnikatel a automobilový závodník	24. června
Cheryl Coleová , anglická zpěvačka	30. června
Klaas-Jan Huntelaar , nizozemský fotbalista	12. srpna
Táňa Pauhofová , slovenská herečka	13. srpna
Mila Kunisová , americká herečka	14. srpna
Amy Winehouse , britská zpěvačka († 23. července 2011)	14. září
Maggie Graceová , americká herečka	21. září
Joseph Mazzello , americký herec	21. září
Andreea Răducanová , rumunská gymnastka, olympijská vítězka a pětinasobná mistryně světa	30. září
Jesse Eisenberg , americký herec	5. října
Christopher Paolini , anglický spisovatel	17. listopadu

Leelee Sobieski

Táňa Pauhofová

Amy Winehouse

Jesse Eisenberg

ROK VEPŘE

13. ÚNORA 1983 – 1. ÚNORA 1984

Element: voda

Princip: jin

Roční období: podzim

Světové strany: sever a severozápad

Vepř je milující, romantický a touží po poznání. Je kamarád, na kterého se může člověk spolehnout. Až příliš věří v lidskou dobrotu, a proto bývá často zneužíván svým okolím. Za jeho klidnou fasádou se skrývá obrovská vůle a vnitřní síla. Pro Vepře jsou pravda a mír důležitým základem pro jeho vyrovnaný život, snaží se, aby všichni v jeho okolí byli spokojeni, a to i na úkor jeho vlastního pohodlí.

Lidé narození ve znamení Vepře se nedovedou prosadit a zejména v mládí se jim nedostává ocenění, která by si zasloužili. V zaměstnání jsou přímo požehnáním jako schopní a svědomití podřízení. Vepři jsou mírní, optimističtí, inteligentní a velkorysí, a ačkoli bývají obdařeni uměleckým nadáním, bojí se, že se zesměšní, a proto se raději drží stranou. I když bývají nesmělí, je pro ně společenský život důležitý a ke svým přátelům bývají velkorysí. Patří k nenáročným lidem, kteří většinou nemívají nepřátele, umějí odpouštět a dovedou poměrně rychle překonat zklamání. Jsou nároční zejména sami k sobě, a pokud neuspějí v tom, co si předsevzali, podléhají silnému vnitřnímu stresu.

Mají fantazii a vkus, dbají o svůj vzhled, i když jsou poněkud konzervativní a spíše vyčkávají, až nejnovější výstrelky módy vyzkouší někdo jiný.

Vepři milují zábavu, ale způsob, jakým se baví, může být někdy pro ostatní překvapivý a nepochopitelný. Jsou také dost emocionální a citliví, své pocity

donekonečna analyzují, přesto často nenacházejí klid. Rádi se starají o druhé a dávají přednost klidnému a tichému životu, nebezpečí a vzruch je odpuzují. Inklinují k sebezpytování a životu v ústraní.

Silné stránky

Mezi největší přednosti Vepře patří jeho důvěryhodnost, věrnost, pravdomluvnost a ochota. Je velmi pozorný hostitel, jenž se postará o pohodovou atmosféru. Je kamarád, na kterého je možno se spolehnout.

Slabé stránky

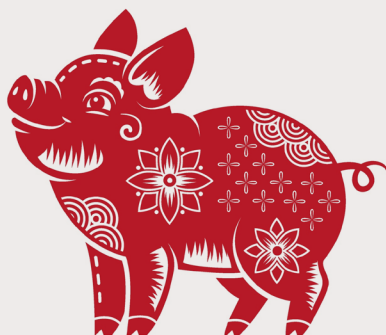
To, co může být velké plus, stává se u Vepře zároveň i negativem. Jeho velká důvěra přerůstá často v naivitu, která bývá druhými zneužita. Vepř bývá také až příliš nejistý, rozhazovačný a umíněný.

Co učiní Vepře šťastným

Zrozenec znamená Vepře zbožňuje shromáždění každého druhu, pořádá večírky a oslavy, vstupuje do klubů a jiných podobných společenství. Loajální a uvážlivý Vepř vždy uzavírá trvalá a užitečná přátelství.

Láska a partnerství

Harmonii a lásku prožívají Vepři nejvíce s Kozou a Zajícem. Velkou přitažlivost pro ně mají rychlí Koně. Velké napětí a také povahovou různost zažívají s Tygrem a Opicí. Ve vztahu s Hadem budou trpět. Zajímavá je pro ně Krysa, ale je příliš komplikovaná a svéhlavá.

Život s ostatními znameními

S **Krysou** má Vepř mnoho společného, rozumí si a chápou se. Vzniká mezi nimi hluboké přátelství, které nezdědka přerůstá v pevný partnerský vztah.

Buol je tvrdohlavý a chce mít vždycky pravdu, Vepř se také někdy postaví na zadní, a proto v takovém spojení nemusí vždy vše lehce klapat.

S **Tygre** si Vepř velmi dobře rozumí, vzniká mezi nimi dlouholeté partnerství, ať už v práci, nebo v lásce. Tygr oceňuje přednosti Vepře.

Zajíc s Vepřem se skvěle doplňují, mají pro sebe pochopení, komunikace probíhá bezproblémově a nevznikají mezi nimi skoro žádné konflikty.

Drak a Vepř je vhodná kombinace, Vepř obdivuje Draka, toho bojovníka za pravdu, skoro až bezmezně a tomu to samozřejmě dělá velmi dobře.

Had je pro Vepře moc komplikovaný, nechápe ho a připadá mu, že si Had hraje na zbytečně velkého intelektuála, a tak k sobě nemohou najít cestu.

S **Koně** se vztah může povést. Vepř je sice nejistý, protože neví, zda může Koni důvěřovat, ale při snaze obou stran je vztah na dobré cestě.

Koza a Vepř je láskyplné spojení, které je plné porozumění. Vzájemně se rozmazlují, vychutnávají si sami sebe a užívají si spolu spoustu zábavy.

Opice se s Vepřem navzájem respektují a tolerují. Vepř sice do vztahu přináší svou důvěru, ale občas by mu neškodilo, kdyby si Opici trošku ohlídal.

Ve vztahu **Kohouta** s Vepřem záleží opravdu jen na vůli obou znamení. Cestu k sobě mohou najít, ale musejí se snažit a chtít, automaticky to nepříjde.

Se **Psem** se Vepř cítí dobře, ani jeden nemá potřebu bojovat o první místo nebo svou pravdu. Respekt a tolerance se projevují na obou stranách.

Dva **Vepři** jsou kombinací, kde je chybným předpokladem, že spolu budou znamení vycházet dobře. Oba dva mají tendenci mít ve vztahu navrch.

SLAVNÍ NAROZENÍ V ROCE VEPŘE

Ewan McGregor, Arnold Schwarzenegger, Winona Ryder, Kevin Spacey, Woody Allen, Charlton Heston, Dudley Moore, Steven Spielberg, Henry Ford, dalajlama Tändzin Gjamccho

Winona Ryder

Woody Allen

Steven Spielberg

Dalajláma

Ti, kteří se narodili na začátku roku, ještě před čínským lunárním Novým rokem, ovšem patří ještě pod znamení **Psa**. Pes je věrný, vždy nápomocný, přímý člověk, který nemá rád faleš. Na ostatní může působit chladně, ale je to pouze fasáda, kterou se chrání. Pokud miluje, pak po celý život. Je velmi spolehlivý a loajální. Bývá pedantem s velkými nároky, a to především sám na sebe. Jeho dobře cílená kritika a cynismus jsou postrachem všech okolo něj. Hádkám se vyhýbá, avšak pokud na ně dojde, dokáže ukázat své ostré tesáky. V milostných vztazích je věrný až za hrob. Je upřímný, pravdomluvný, vtipný, a i když se to nemusí zdát, je velmi citlivý. Díky vysokým nárokům na sebe i ostatní je však pro své okolí občas až moc pedantský a puntičkářský. Potřebuje pomáhat, někdy dokonce hájí cizí zájmy více než ty vlastní.

KULTURA

Hana Zagorová